

Viggo Starcke: Da efter den anden verdenskrig Danmark blev anerkendt som allieret og blev stillet overfor spørgsmålet om at tage del i besættelsen af Tyskland, blev det her i det høje ting besluttet at placere danske styrker i Vesttyskland, vel nok mere som en symbolsk end som en realistisk handling. Efter at Vesttyskland er blevet medlem af NATO, er disse troppers karakter afgørende forandret fra en besættelsesstyrke til en styrke, der er tilstede, og derfor kan man drage den konklusion af danske styrkers tilstedeværelse i Vesttyskland, at hvis de flyttes fra Vesttyskland til Danmark, så flyttes de i og for sig ikke udenfor Atlantpagtens aktionsområde.

Fra vor side har vi altid peget på, at der i dette problem også er et forfatningsmæssigt spørgsmål. Værnepligten, den tvungne militærudskrivning, har hjemmel i grundloven, men loven om civil aftjening af værnepligten i arbejdslejligheder viser, at det ikke er en ganske afgørende forfatningsmæssig ting at opretholde den tvungne værnepligt. Hjemmeværnsloven viser, at frivillighedsprincippet ikke er uforeneligt med grundlovens ord. Man må vistnok indrømme, at den tvungne værnepligt grundlovsmæssigt har medhold, hvor det gælder militærtjeneste indenfor Danmarks grænser. Derimod er det overordentlig tvivlsomt, om det kan siges at gælde for militærtjeneste udenfor Danmarks grænser, og vi har altid hævdet, at skulle der placeres danske styrker i Tyskland, måtte det være på frivillighedens grund.

I øjeblikket, da denne styrkes placering dernede må siges at være rent symbolsk, har man lov til at anlægge det synspunkt, hvor dyrt et sådant symbol må være, og på et tidspunkt, da besparelseshensynet rykker ind i synskredsen, vil det være værd at overveje at tage det i betragtning. Jeg indrømmer, at denne lovs forlængelse må ses under den synsvinkel, at problemet er under afvikling, og at det altså, efter hvad man kan skønne, kun er for en kort tid, der skal være en dansk styrke tilstede i Vesttyskland. Disse argumenter har imidlertid ikke ændret den stilling, vi har indtaget lige siden 1947.

Forsvarsministeren (Rasmus Hansen): Jeg vil gerne takke de ordførere, der har givet

det foreliggende lovforslag en velvillig modtagelse.

I anledning af det ærede medlem hr. Johs. Christiansens spørgsmål vedrørende den merudgift, der er forbundet med Tysklands-kommandoets opretholdelse, skal jeg oplyse, at ifølge trufne aftaler stiller den tyske forbundsrepublik kaserner m. v. vederlagsfrit til rådighed for kommandoet, og endvidere har forbundsrepublikken indtil nu ydet et kontant bidrag til dækning af udgifter i forbindelse med kommandoets ophold i Tyskland. De øvrige udgifter afholdes af Danmark. Det tyske kontantbidrag har for det sidste år, i tiden indtil 5. maj 1955, andraget ca. 10 mill. kr., og i tiden fra 5. maj 1955 indtil nu 7,8 mill. kr. Hvor stort det tyske kontantbidrag til kommandoet vil blive i det kommende år, er det ikke muligt at udtale sig om i øjeblikket, da de forhandlinger, som føres herom med forbundsrepublikken — der føres nemlig forhandlinger med den om dette problem — ikke er afsluttet.

Det fremgår heraf, at det ærede medlem hr. Johs. Christiansen savner grundlag for sit spørgsmål om, hvorvidt der fra dansk side er forhandlet med den vesttyske regering om Tysklandskommandoet.

Øvrigt er der truffet visse aftaler, således at man i de områder, hvor de danske styrker er opstillet, er i gang med at opstille tyske styrker, som skal overtage de militære opgaver, de danske styrker måtte have. Det er under hensyn hertil, regeringen har fremsat dette lovforslag og har haft under overvejelse, hvorvidt man skulle forlænge den trufne aftale for et halvt eller et helt år.

Øvrigt gælder det — som fremhævet af det ærede medlem hr. Viggo Starcke — at kommandoets opretholdelse navnlig er af symbolsk karakter, idet den bekræfter Danmarks villighed til at være med i NATO-samarbejdet. Jeg finder imidlertid ikke anledning til ved denne lejlighed at genoptage den debat, der så mange gange har været ført her i tinget om vort medlemskab af NATO.

Johs. Christiansen: Må jeg have lov til først at bemærke til den højtærede minister, der mente, at jeg havde savnet grundlag for at spørge, om der var ført forhand-